

Voorstel aan de gemeenteraad van Harlingen

Zaaknummer: 307388	Behandeld in commissies en raad	
	Datum beeldvormende commissie *	n.t.b.
	Datum oordeelvormende commissie *	n.t.b.
	Datum besluitvormende raadsvergadering	7 mei 2025
	Opsteller	N. den Heijer
	Telefoonnummer	

*zie website voor de definitieve agenda.

Onderwerp:	Vervolg evaluatie PoH en benodigde externe capaciteit
-------------------	---

Te besluiten om

1. In te stemmen met het opstellen van een beleidskader commerciële havens door het inschakelen van externe partij(en). 2. In te stemmen met uitvoering van een onderzoek naar de commerciële waarde van de haven en de financiële slagkracht van Port of Harlingen. Dit onderzoek wordt verricht door externe partij(en). 3. Voor de uitvoering van de twee externe opdrachten een krediet van €190.000 beschikbaar te stellen en te dekken uit de algemene investeringsreserve, op basis van onder andere het verwachte rekeningresultaat 2024 van Port of Harlingen.

Inleiding

In 2024 is de evaluatie naar de verzelfstandiging van Port of Harlingen uitgevoerd. Het rapport (Berenschot) bevat aanbevelingen aan de gemeente. In de RIB van 16 juli 2024 is de raad geïnformeerd over het rapport en de vervolgstappen. Hierin is een plan van aanpak genoemd om te beschrijven op welke wijze met de aanbevelingen omgegaan zal worden. In de bijlage is dit plan van aanpak uitgewerkt. Dit leidt tot drie voorstellen, gebaseerd op de in de evaluatie benoemde thema's:

1. *Opstellen beleidskader commerciële havens door externe partij.*
Dit is in lijn met de aanbeveling om dit beleidskader op te stellen, maar loopt niet vooruit op de inhoudelijke aanbevelingen rondom publieke waarde in het rapport van Berenschot. Deze opdracht vergt specifieke deskundigheid, snelheid en onafhankelijkheid. Vandaar de keuze voor een externe opdracht. Geschatte doorlooptijd is één jaar.
2. *Aanleggen van een (nieuwe) structuur voor overleg en samenwerking.*
Hoewel een nieuwe – formele én informele – structuur voor rolneming, samenwerking en overleg niet allesbepalend is, zal deze een basis leggen voor een verbeterde communicatie. De opdracht kan door de huidige betrokkenen worden opgepakt met een centrale rol voor de accountmanager Port of Harlingen. Dit betreft een continu proces vanuit de staande organisatie.
3. *Onderzoek naar commerciële waarde van de haven en financiële slagkracht PoH.*

Voorstel aan de gemeenteraad van Harlingen

Doel is inzicht krijgen in de manier waarop de financiële slagkracht van PoH het beste kan worden versterkt. Niet alleen vanuit de gedane aanbevelingen door Berenschot maar ook door meerdere opties te betrekken. Gelet op de specifieke financiële, juridische en fiscale deskundigheid is het voorstel om externe deskundigheid in te schakelen bij dit onderzoek. Geschatte doorlooptijd is één jaar.

De voorgestelde externe opdrachten kunnen niet vanuit bestaande budgetten gefinancierd worden.

Beoogd effect

Uitvoering kunnen geven aan de aanbevelingen van de evaluatie van Port of Harlingen.

Argumenten

1. *Het op laten stellen door een beleidskader commerciële haven biedt ruimte tot nadere standpuntbepaling rondom publieke en aandeelhouderswaarde PoH.*

Door een externe partij te betrekken bij de beleidsontwikkeling commerciële havens start een proces om vanuit verschillende invalshoeken te kijken naar de waarde van PoH. De opdracht voorziet in een neutrale aanpak om zowel de aandeelhouderswaarde als de publieke waarde in beeld te brengen en te wegen. Het resultaat is een beleidsplan dat ter besluitvorming aan de raad aangeboden wordt.

2. *Een onderzoek geeft aanvullend inzicht in het financieel perspectief.*

De aanbevelingen in de evaluatie zijn gericht op grip op grond en investeringsruimte bij de PoH. Hierin zijn opties genoemd die mogelijk tot een verbeterd financieel perspectief leiden. Tegelijk bieden deze aanbevelingen geen garanties. Er zijn, naast de genoemde aanbevelingen, nog meer opties om grip op grond en investeringsruimte te realiseren. Daarnaast is niet alleen de gemeente aan zet, maar ook de Port of Harlingen zelf. Het onderzoek is gericht op duidelijke handelingsopties voor beide partijen zodat het financieel perspectief beter in beeld is.

3. *De raad heeft budgetrecht over niet geraamde uitgaven.*

Uitvoering van twee externe opdrachten past niet binnen bestaande budgetten. Extra middelen zullen beschikbaar moeten komen via het budgetrecht van de raad.

Kanttekeningen

Het (laten) uitvoeren van de aanbevelingen uit de evaluatie PoH betekent een substantiële (tijds)investering door de gemeente. Het is niet gegarandeerd dat deze investeringen direct leiden tot meer rendement bij de PoH. De PoH heeft hierin eigen verantwoordelijkheden. Het is niet uitgesloten dat de PoH een aanvullend beroep doet op de gemeente. Met de uitvoering van dit voorstel worden duidelijke kaders beoogd en een gezamenlijke inzet op grip op grond en investeringsruimte bij de PoH. Dit is in lijn met de aanbevelingen in de evaluatie.

Het streven was om het plan van aanpak voor het einde van 2024 op te leveren. We hebben dit over de jaarwisseling heen moeten tillen.

Voorstel aan de gemeenteraad van Harlingen

Financiën

Voor de opdrachtformulering, uitvoering van twee opdrachten en de begeleiding is externe capaciteit nodig. De inhuur van deze expertise en deskundigheid is geraamd op €190.000. Dit is op basis van referentie-opdrachten die eerder rondom de haven verstrekt zijn.

Benodigde externe capaciteit	Bedragen
a. Opdrachtformuleringen en uitvraag	Referentiebedragen:
b. Uitvoeren van de opdracht "Beleidskader commerciële haven"	a. €25.000
c. Inhuur expertise financiële slagkracht	b. €70.000
d. Begeleiding van de (uitvoering van de) opdrachten	c. €70.000
	d. €25.000
	Totaal €190.000

De geraamde dividenduitkering 2024 van PoH is in gemeentebegroting: € 163.000.
Het aangekondigde resultaat 2024 van PoH is na belastingen: € 703.000.
De verwachting is dus dat de dividenduitkering €540.000 hoger is dan geraamd.
Het in de gemeentebegroting 2024 verwerkte nadeel op de dividendopbrengst wordt dus kleiner, hetgeen een plus van €540.000 betekent op het gemeentelijke rekeningresultaat 2024.

De bedragen voor de benodigde capaciteit kunnen niet gedekt worden uit bestaande budgetten. De raad wordt voorgesteld om een krediet van €190.000 beschikbaar te stellen en te dekken uit de algemene investeringsreserve.

Juridisch

Bij een positief raadsbesluit wordt de aanbestedingsleidraad gevolgd voor het wegzetten van de externe opdrachten.

Communicatie

Port of Harlingen is op de hoogte gesteld van de plannen en dit raadsvoorstel.

Fatale termijn

n.v.t.

Uitvoering

Na besluitvorming kan opdrachtformulering plaatsvinden van de twee externe opdrachten, om vervolgens via de aanbestedingsafspraken van de gemeente te worden weggezet.

Relevante documenten

Eerder genomen besluiten:	<i>RIB (zaaknummer 228146) 16 juli 2024</i>
Intrekken beleidsnota's:	<i>Titel(s) en tussen haakjes datum besluitvorming raad</i>
Gevolgen ander beleid:	<i>Titel(s) en tussen haakjes datum besluitvorming raad en in het kort de gevolgen</i>

GEMEENTE HARLINGEN

Voorstel aan de gemeenteraad van Harlingen

Bijlagen

Plan van aanpak vervolg evaluatie Port of Harlingen
Begrotingswijziging

Harlingen, 25 februari 2025

Burgemeester en wethouders van Harlingen,
de secretaris, de burgemeester,

R. Dijkstra

C.M. Sjerps

